

שרשרת המזון

"תנועת הצופים תחנך להכרת ואהבת הטבע"

רקע

הפעלה זו באה להראות את האיזון שקיים בטבע - שרשרת המזון. תוך כדי הפעלה נוכל לראות, כמה כל חריגה קטנה מהאיזון - תהיה מסוכנת לסביבה הטבעית.

מטרות

החניך יבין את חשיבות האיזון בשרשרת המזון בטבע.

מהלך הפעילות

החניכים יתנסו ב"שרשרת המזון" מדומה, בה הם כולם קשורים לחבל אחד ארוך. החניכים יהיו תלויים אחד בשני כפי ששרשרת המזון בטבע הינה מעגל סגור, כל שינוי בכל שלב, ישפיע על כל המערכת.

נקיף בחבל ארוך מאוד (ניתן לחבר מס' חבלים יחד) קבוצת חניכים, ניצור סביבם לולאה - כך שיהיה מקום לחברי הקבוצה קצת לזוז אך עדיין הם ינועו בצפיפות. נמשיך עם אותו החבל לקבוצה הבאה... את החבל מהקבוצה האחרונה נחבר לקבוצה הראשונה - כך שיווצר לנו בין הלולאות המקיפות את הקבוצות מעגל.

מס' החניכים בקב' יגדל באופן יחסי בכפולות (גידול מומלץ 2,5,8,15: - במידה ויש מס' חניכים מועט ניתן להמחיש את המתודה ביחידים).

במהלך ההפעלה הקבוצות תתקדמנה ע"פ הוראות המדריך: 2 - לכו כפול צעדים ממספר החניכים. 5 - לכו מס' צעדים חברי הקבוצה. 8 - לכו מס' צעדים כמחצית חברי הקבוצה. 15 - לכו מס' צעדים כשליש מחברי הקבוצה.

את הוראות אלה ניתן לרשום על כרטיסייה ולתת לכל קבוצה. ע"פ התקדמות הצעדים הנ"ל האיזון של המרחק בין הקבוצות ישמר. על מנת להסביר את חשיבות איזון זה יכול המדריך לשנות באופן קיצוני את מס' הצעדים של קבוצה אחת בכרטיסייה נוספת. שינויי זה יוביל להפרת האיזון.

אין הקבוצות (בתוך הלולאות) מתחרות אחת בשנייה.

לכל החניכים מטרה משותפת - שהחבל ישאר רפוי.

במידה והחניכים אינם עומדים בחוקים (אינם צועדים את מס' הצעדים הנדרש או/ו החבל נמתח) - נשלוף את אחד החניכים שנמצא בלולאה שהפרה את החוקים.

ככל שיותר חניכים יוצאים מהמעגל, לאט לאט - האיזון יופר - החבל יימתח כל הזמן, בעצם המעגל (שרשרת המזון) בסכנה.

- כל קבוצה של חניכים מסמלת מין של חיה בשרשרת המזון.
- חניך שיצא במהלך המשחק מסמל - מס' חיות שנכחדות שלא באיזון הטבע מהמערכת. (כמובן שהדבר מתבטא בהמשך לאורך שרשרת המזון = כפי שזה, השפיע בהפעלה = מס' הצעדים לפי מס' החניכים בקב').
- המדריך שמוציא את החניכים שלא עומדים בחוקים ושולט במערכת - הינו האדם.
- ניתן לשכלל ולהקשות על החניכים - מותר לצעוד עם מס' כפות רגליים על קרקע מועט. את מגבלות אלו ניתן להמשיל על המחלות, והריסת הטבע שפוגעת בחיות, שכמובן מפר

את האיזון הטבעי .

בסוף הפעילות נסכם :

- מה קרה כשיצא חניך מלולאת הקבוצה?
- מה גילתם , איך היה הכי קל ללכת ? כולם ביחד - לצעוד במקביל .
- במערכת האקולוגית הכל תלוי אחד בשני . אם נשמור על קצב ומס' צעדים קבוע המערכת תשמר .
- מהי שרשרת המזון ?
- כיצד מופרות ומשתנות שרשראות מזון בטבע ?
- מה יצר ההישרדות של אותן חיות , האם ההישרדות הזו - נחשבת לאלימות ?